

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

BÙI THỊ THU HIỀN

**QUẢN LÝ GIÁO DỤC SỨC KHỎE SINH SẢN
CHO HỌC SINH Ở CÁC TRƯỜNG THCS
THÀNH PHỐ ĐIỆN BIÊN PHỦ, TỈNH ĐIỆN BIÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

BÙI THỊ THU HIỀN

**QUẢN LÝ GIÁO DỤC SỨC KHỎE SINH SẢN
CHO HỌC SINH Ở CÁC TRƯỜNG THCS
THÀNH PHỐ ĐIỆN BIÊN PHỦ, TỈNH ĐIỆN BIÊN**

Ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 8.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS NGUYỄN THỊ TÍNH

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng: Luận văn là kết quả nghiên cứu của bản thân tôi, không trùng lặp với bất kỳ kết quả nghiên cứu nào đã có. Số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực. Tôi cũng xin cam đoan rằng các kết quả trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc hoặc chỉ rõ trong tài liệu tham khảo.

Tác giả

Bùi Thị Thu Hiền

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, tôi xin trân trọng cảm ơn Ban giám hiệu, Khoa sau đại học, các thầy cô giáo khoa Tâm lý - Giáo dục Trường Đại học sư phạm - Đại học Thái Nguyên, các thầy cô trực tiếp tham gia giảng dạy và quản lý đã tạo mọi điều kiện thuận lợi nhất cho tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Đặc biệt, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới **PGS. TS. Nguyễn Thị Tính** đã tận tâm hướng dẫn, chỉ bảo, giúp đỡ tôi rất nhiều trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Tôi xin cảm ơn tập thể lãnh đạo, cán bộ quản lý, giáo viên, học sinh, phụ huynh học sinh các trường THCS Thành phố Điện Biên Phủ, tỉnh Điện Biên - nơi tôi đang công tác, đã tham gia đóng góp ý kiến, cung cấp thông tin cho tôi trong quá trình điều tra, nghiên cứu.

Nhân dịp này, tôi cũng xin được gửi lời cảm ơn tới các đồng nghiệp, bạn bè và những người thân yêu trong gia đình đã tạo điều kiện cho tôi được học tập, nghiên cứu, giúp đỡ tôi hoàn thiện luận văn cũng như hoàn thành khóa học này.

Do năng lực nghiên cứu còn có phần hạn chế nên luận văn không tránh khỏi những thiếu sót, kính mong nhận được sự quan tâm, chỉ bảo của các nhà khoa học, các thầy giáo, cô giáo và bạn bè đồng nghiệp để kết quả nghiên cứu được trọn vẹn hơn.

Thái Nguyên, tháng 5 năm 2019

Tác giả

Bùi Thị Thu Hiền

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn.....	ii
Mục lục	iii
Danh mục các từ viết tắt.....	iv
Danh mục các bảng.....	v
Danh mục biểu đồ.....	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	3
4. Đối tượng và khách thể nghiên cứu.....	3
5. Giả thuyết khoa học	3
6. Phạm vi nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	3
8. Cấu trúc luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ GIÁO DỤC SỨC KHỎE SINH SẢN CHO HỌC SINH Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ	6
1.1. Lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	6
1.1.1. Trên thế giới.....	6
1.1.2. Ở Việt Nam.....	8
1.2. Một số khái niệm cơ bản.....	11
1.2.1. Quản lý giáo dục	11
1.2.2. Sức khỏe	12
1.2.3. Sức khỏe sinh sản (Reproductive health)	13
1.2.4. Vị Thành niên	14
1.2.5. Sức khỏe sinh sản vị thành niên	15
1.2.6. Giáo dục Sức khỏe sinh sản.....	15
1.2.7. Quản lý hoạt động giáo dục Sức khỏe sinh sản	16

1.3. Một số vấn đề về giáo dục sức khỏe sinh sản cho học sinh ở trường trung học cơ sở	17
1.3.1. Đặc điểm tâm lý của học sinh THCS.....	17
1.3.2. Mục tiêu, nguyên tắc giáo dục sức khỏe sinh sản cho học sinh ở trường THCS.....	17
1.3.3. Nội dung giáo dục sức khỏe sinh sản cho học sinh ở trường THCS	19
1.3.4. Con đường, phương pháp, hình thức giáo dục sức khỏe sinh sản cho học sinh ở trường THCS.....	22
1.3.5. Các lực lượng tham gia giáo dục sức khỏe sinh sản cho học sinh ở trường THCS..	25
1.4. Quản lý giáo dục sức khỏe sinh sản cho học sinh ở trường THCS	27
1.4.1. Lập kế hoạch giáo dục sức khỏe sinh sản cho học sinh ở trường THCS	27
1.4.2. Tổ chức giáo dục sức khỏe sinh sản cho học sinh ở trường THCS.....	29
1.4.3. Chỉ đạo thực hiện giáo dục sức khỏe sinh sản cho học sinh ở trường THCS.....	30
1.4.4. Đánh giá kết quả thực hiện kế hoạch giáo dục sức khỏe sinh sản cho học sinh ở trường THCS.....	34
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng tới quản lý giáo dục sức khỏe sinh sản cho học sinh ở trường THCS	35
1.5.1. Các yếu tố chủ quan.....	35
1.5.2. Các yếu tố khách quan.....	36
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	37
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ GIÁO DỤC SỨC KHỎE SINH SẢN CHO HỌC SINH Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ THÀNH PHỐ ĐIỆN BIÊN PHỦ, TỈNH ĐIỆN BIÊN.....	38
2.1. Khái quát về địa bàn nghiên cứu	38
2.1.1. Vài nét khái quát về tình hình kinh tế, văn hoá - xã hội của thành phố Điện Biên Phủ.....	38
2.1.2. Đặc điểm tình hình giáo dục THCS thành phố Điện Biên Phủ, tỉnh Điện Biên từ năm 2015 đến nay	39
2.1.3. Tổ chức khảo sát	40
2.2. Thực trạng giáo dục SKSS cho học sinh trường THCS Thành phố Điện Biên Phủ tỉnh Điện Biên.....	42

2.2.1. Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên, học sinh về giáo dục sức khỏe sinh sản cho học sinh THCS.....	42
2.2.2. Thực trạng nội dung giáo dục sức khỏe sinh sản đã triển khai thực hiện ở các trường trung học cơ sở thành phố Điện Biên phủ, tỉnh Điện Biên.....	44
2.2.3. Thực trạng về hình thức, phương pháp giáo dục sức khỏe sinh sản đã triển khai...	47
2.2.4. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng tới giáo dục SKSS.....	50
2.3. Thực trạng quản lý hoạt động giáo dục sức khỏe sinh sản cho học sinh ở các trường THCS thành phố Điện Biên Phủ tỉnh Điện Biên	51
2.3.1. Thực trạng công tác lập kế hoạch giáo dục sức khỏe sinh sản cho học sinh ở các trường THCS thành phố Điện Biên Phủ	51
2.3.2. Thực trạng công tác tổ chức giáo dục sức khỏe sinh sản ở các trường THCS Thành phố Điện Biên Phủ tỉnh Điện Biên.....	52
2.3.3. Thực trạng chỉ đạo hoạt động giáo dục sức khỏe sinh sản ở các trường THCS Thành phố Điện Biên Phủ tỉnh Điện Biên.....	54
2.3.4. Thực trạng đánh giá kết quả thực hiện kế hoạch giáo dục sức khỏe sinh sản cho học sinh ở các trường THCS Thành phố Điện Biên Phủ tỉnh Điện Biên	60
2.3.5. Những khó khăn trong quản lý hoạt động giáo dục Sức khỏe sinh sản cho học sinh ở các trường THCS Thành phố Điện Biên Phủ tỉnh Điện Biên	61
2.4. Đánh giá chung về thực trạng quản lý hoạt động giáo dục SKSS ở các trường THCS Thành phố Điện Biên Phủ tỉnh Điện Biên.....	64
2.4.1. Đánh giá chung	64
2.4.2. Nguyên nhân của những hạn chế.....	66
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2	68
Chương 3: BIỆN PHÁP QUẢN LÝ GIÁO DỤC SỨC KHỎE SINH SẢN CHO HỌC SINH Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ THÀNH PHỐ ĐIỆN BIÊN PHỦ, TỈNH ĐIỆN BIÊN	70
3.1. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp	70
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính phù hợp	70
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi	71
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính đồng bộ	71

3.2. Các biện pháp quản lý hoạt động giáo dục sức khỏe sinh sản cho học sinh tại các trường trung học cơ sở Thành phố Điện Biên Phủ, tỉnh Điện Biên	71
3.2.1. Nâng cao nhận thức cho cán bộ, giáo viên trong các trường THCS về giáo dục sức khỏe sinh sản cho học sinh ở trường THCS	71
3.2.2. Tổ chức bồi dưỡng nâng cao năng lực giáo dục sức khỏe sinh sản cho cán bộ, giáo viên các trường THCS	74
3.2.3. Chỉ đạo nâng cao chất lượng giáo dục sức khỏe sinh sản thông qua hoạt động dạy học các môn học chiếm ưu thế.....	77
3.2.4. Chỉ đạo giáo dục sức khỏe sinh sản cho học sinh thông qua tổ chức hoạt động trải nghiệm ở các trường THCS thành phố Điện Biên phủ, tỉnh Điện Biên.....	79
3.2.5. Chỉ đạo phối hợp các lực lượng trong giáo dục sức khỏe sinh sản cho học sinh ở trường trung học cơ sở thành phố Điện Biên phủ, tỉnh Điện Biên	83
3.3. Môi quan hệ giữa các biện pháp đề xuất	88
3.4. Khảo nghiệm mức độ cần thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất	89
3.4.1. Mục đích khảo sát	89
3.4.2. Đối tượng khảo sát.....	89
3.4.3. Nội dung khảo sát	89
3.4.4. Phương pháp khảo nghiệm	89
3.4.5. Kết quả khảo nghiệm	89
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	93
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	94
1. Kết luận.....	94
2. Khuyến nghị.....	95
TÀI LIỆU THAM KHẢO	97
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

CB	Cán bộ
CBQL	Cán bộ quản lý
CBQLGD	Cán bộ quản lý giáo dục
CLGD	Chất lượng giáo dục
CSGD	Cơ sở giáo dục
ĐH	Đại học
GD&ĐT	Giáo dục và Đào tạo
GDSKSS	Giáo dục sức khỏe sinh sản
GV	Giáo viên
GVCN	Giáo viên chủ nhiệm
GVG	Giáo viên giỏi
HS	Học sinh
HT	Hiệu trưởng
LTQĐTD	Lây truyền qua đường tình dục
QHTD	Quan hệ tình dục
QLGD	Quản lý giáo dục
SKSS	Sức khỏe sinh sản
THCS	Trung học cơ sở
VTN	Vị thành niên

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Nhận thức về tầm quan trọng của GDSKSS cho học sinh.....	42
Bảng 2.2. Nhu cầu nhận thức của học sinh về sức khỏe sinh sản	44
Bảng 2.3. Thực trạng mức độ thực hiện các nội dung GDSKK trong trường học....	45
Bảng 2.4. Hình thức giáo dục sức khỏe sinh sản cho học sinh ở các trường trung học cơ sở thành phố Điện Biên phủ, tỉnh Điện Biên	47
Bảng 2.5. Thực trạng các phương pháp GDSKSS đã triển khai	49
Bảng 2.6. Thực trạng lập kế hoạch GDSKSS cho học sinh	51
Bảng 2.7. Thực trạng việc tổ chức thực hiện kế hoạch GDSKSS cho học sinh ở các trường THCS Thành phố Điện Biên Phủ tỉnh Điện Biên.....	53
Bảng 2.8. Chỉ đạo thực hiện lồng ghép nội dung giáo dục SKSS trong dạy học môn Giáo dục công dân ở các trường THCS thành phố Điện Biên phủ, tỉnh Điện Biên	54
Bảng 2.9. Chỉ đạo thực hiện nội dung giáo dục sức khỏe sinh sản thông qua dạy học môn Sinh học ở các trường THCS thành phố Điện Biên phủ, tỉnh Điện Biên.....	55
Bảng 2.10. Chỉ đạo các nội dung GDSKSS thông qua HĐGDNGLL ở các trường THCS thành phố Điện Biên phủ, tỉnh Điện Biên	57
Bảng 2.11. Chỉ đạo huy động các lực lượng tham gia GDSKSS cho học sinh ở các trường THCS thành phố Điện Biên phủ, tỉnh Điện Biên.....	59
Bảng 2.12. Thực trạng việc kiểm tra đánh giá kết quả GDSKSS của BGH và giáo viên.....	60
Bảng 2.13. Khảo sát về nguyên nhân của những tồn tại, khó khăn của các trường khi thực hiện giáo dục SKSS	61
Bảng 3.1. Mức độ cần thiết của các biện pháp quản lý hoạt động GDSKSS cho học sinh trường THCS Thành phố Điện Biên Phủ tỉnh Điện Biên.....	90
Bảng 3.2. Mức độ khả thi của các biện pháp quản lý hoạt động GDSKSS cho học sinh các trường THCS Thành phố Điện Biên Phủ, tỉnh Điện Biên	91